

Op 15 januari jl. stelde de CDA-fractie een technische vraag om de regelgeving te ontvangen die er bestaat rondom de mogelijkheid een pand te kunnen sluiten waar een (ernstig) misdrijf is ontdekt. Deze mail voorziet in de beantwoording.

Antwoord

Er zijn diverse wettelijke mogelijkheden om een pand te kunnen sluiten. Hieronder volgt een opsomming.

Mogelijkheid 1 – Artikel 174a Gemeentewet

De Wet Victoria, zoals artikel 174a Gemeentewet is gaan heten, richt zich op het sluiten van woningen.

De Wet Victoria (artikel 174a Gemeentewet) geeft de burgemeester de bevoegdheid tot sluiting van een woning, of een niet voor het publiek toegankelijk lokaal bij verstoring van de openbare orde rond die woning door gedragingen in die woning of dat lokaal.

Sluiting van de woning of het lokaal (en bijbehorend erf) is slechts mogelijk in situaties waarin sprake is van overlast waardoor de veiligheid en gezondheid van mensen in de omgeving van de woning in ernstige mate worden bedreigd. Door de wetgever is daarbij gedacht aan overlast die wat betreft de risico's voor de omgeving te vergelijken is met drugsoverlast. Voorbeelden zijn voortdurend bezoek van verslaafden, handel in verdovende middelen, heling, prostitutie etc., voor zover deze te relateren zijn aan de woning.

Het gaat niet alleen om daadwerkelijke overlast, maar tevens om ernstige vrees voor verstoring van de openbare orde, bijvoorbeeld omdat de bewoner in een vorige woning voor overlast heeft gezorgd en er aanwijzingen zijn dat hij de huidige woning op dezelfde wijze zal gebruiken (lid 2).

De bevoegdheid tot het sluiten van een woning is een zeer zware bevoegdheid, die inbreuk maakt op persoonlijke levenssfeer ([artikel 10 Grondwet](#) en [artikel 8 EVRM](#)) en op het huisrecht van de bewoners ([artikel 12 Grondwet](#)). Net als voor alle bevoegdheden geldt, moet de burgemeester in de praktijk ook hier eerst proberen om de overlast met andere, minder ingrijpende middelen, een halt toe te roepen. Ook moet de burgemeester betrokkene eerst waarschuwen en op de hoogte stellen van de geconstateerde overlast, alvorens hij kan besluiten tot sluiting.

De praktijk wijst uit dat deze bevoegdheid de afgelopen jaren, mede door de strenge voorwaarden, minder wordt toegepast. Net als voor alle bevoegdheden geldt, moet de burgemeester in de praktijk ook hier eerst proberen om de overlast met andere, minder ingrijpende middelen, een halt toe te roepen. Een voorbeeld van een minder ingrijpend middel is buurtbemiddeling, een methode om buurtgenoten die onderling problemen hebben weer met elkaar in gesprek te brengen.

Daarnaast heeft het college van burgemeester en wethouders op grond van [artikel 17 Woningwet](#) de mogelijkheid om een gebouw, open erf of terrein te sluiten indien sprake is van bedreiging van de leefbaarheid of er gevaar voor de gezondheid of de veiligheid is. Het college kan de uitvoering ervan mandateren aan de burgemeester.

Mogelijkheid 2 – Artikel 13b Opiumwet

Artikel 13b Opiumwet, ook wel aangehaald als de Wet Damocles, biedt de burgemeester de mogelijkheid bestuursdwang toe te passen en woningen of voor het publiek toegankelijke inrichtingen te sluiten als daar sprake is van drugshandel.

Per 1 januari 2019 is deze wet uitgebreid met "strafbare voorbereidingshandelingen", die duidelijk wijzen op de productie van drugs.

Van voorbereidingshandelingen kan volgens artikel 13b Opiumwet sprake zijn bij het voorhanden hebben van bepaalde voorwerpen of stoffen die, vanwege de aard en hoeveelheid of gezien de onderlinge combinatie, geschikt zijn om harddrugs te vervaardigen of voor grootschalige hennepcultuur. Op zijn minst moeten de voorwerpen of stoffen het ernstige vermoeden rechtvaardigen dat zij daarvoor bestemd zijn. Onvoldoende om als voorbereidingshandeling te kwalificeren, is aantreffen van (uitsluitend) vervoermiddelen, gelden of andere betaalmiddelen.

Bijzonder aan deze bepaling is dat niet hoeft te worden aangetoond dat de openbare orde in het geding is. Louter de aanwezigheid van drugs (lijst I/II Opiumwet) boven de normen voor eigen gebruik in de woningen kan al voldoende rechtvaardiging vormen om de woning of het lokaal en de bijbehorende erven te sluiten. Het gaat hier om een sluiting voor bepaalde tijd, waarbij de burgemeester betrokkene eerst moet waarschuwen en op de hoogte moet stellen van de geconstateerde overlast, alvorens hij kan besluiten tot sluiting.

Na de sluiting kan het college van burgemeester en wethouders eventueel de Wet Victor toepassen om het pand in ander beheer over te laten gaan of zelfs te onteigenen.

De sluiting van een woning of lokaal kan voor betrokkenen grote gevolgen hebben. De burgemeester zal zijn besluit daarom goed moeten motiveren. Daarbij gelden vanzelfsprekend de vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit. Daarom is het wenselijk om de Damocles-aanpak vast te leggen in beleid. De burgemeester van West Betuwe heeft beleidsregels vastgesteld.

Mogelijkheid 3 – Artikel 2:30 Apv West Betuwe (Afdeling 4. Toezicht op openbare inrichtingen)

Artikel 2:30 Afwijking sluitingstijd; tijdelijke sluiting

1. De **burgemeester** kan in het belang van de openbare orde, veiligheid of gezondheid of in geval van bijzondere omstandigheden voor een of meer openbare inrichtingen tijdelijk andere sluitingstijden vaststellen of tijdelijk sluiting bevelen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing op situaties waarin artikel 13b van de Opiumwet voorziet.

Mogelijkheid 4 – Artikel 3.7 Apv (Afdeling 2: Seksinrichtingen, straatprostitutie, sekswinkels en dergelijke)

Artikel 3.7 Tijdelijke afwijking sluitingstijden; (tijdelijke) sluiting

1. Met het oog op openbare orde en de in artikel 3.13, tweede lid, genoemde belangen of in geval van strijdigheid met de bepalingen in dit hoofdstuk kan het **bevoegd bestuursorgaan**:
  - a. tijdelijk andere dan de krachtens artikel 3.6, eerste of tweede lid, geldende sluitingsuren vaststellen;
  - b. van een afzonderlijke seksinrichting al dan niet tijdelijk de gedeeltelijke of algehele sluiting bevelen.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 3.41 van de Algemene wet bestuursrecht, maakt het bevoegd bestuursorgaan het in het eerste lid bedoelde besluit openbaar bekend overeenkomstig artikel 3.42 Algemene wet bestuursrecht, tweede lid.

Mogelijkheid 5 – Artikel 17 Woningwet

Artikel 17

1. Indien **herhaaldelijke overtreding van artikel 1a * of artikel 1b **naar het oordeel van het bevoegd gezag gepaard gaat met een bedreiging van de leefbaarheid of een gevaar voor de gezondheid of de veiligheid, kan het bevoegd gezag (in casu: het college) besluiten dat gebouw, open erf of terrein te sluiten**. Het bevoegd gezag kan van de overtreder de ingevolge

[artikel 5:25 van de Algemene wet bestuursrecht](#) verschuldigde kosten invorderen bij dwangbevel.

2. Het bevoegd gezag (in casu: **het college**) bepaalt in het besluit, bedoeld in het eerste lid, de duur van de sluiting.

*Artikel 1a Woningwet

1. De eigenaar van een bouwwerk, open erf of terrein of degene die uit anderen hoofde bevoegd is tot het daaraan treffen van voorzieningen draagt er zorg voor dat als gevolg van de staat van dat bouwwerk, open erf of terrein geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid ontstaat dan wel voortduurt.
2. Een ieder die een bouwwerk bouwt, gebruikt, laat gebruiken of sloopt, dan wel een open erf of terrein gebruikt of laat gebruiken, draagt er, voor zover dat in diens vermogen ligt, zorg voor dat als gevolg van dat bouwen, gebruik of slopen geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid ontstaat dan wel voortduurt.

**Artikel 1b Woningwet

1. Tenzij een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk het uitdrukkelijk toestaat, is het verboden een bouwwerk te bouwen, voor zover daarbij niet wordt voldaan aan de op dat bouwen van toepassing zijnde voorschriften, bedoeld in [artikel 2, eerste lid, aanhef en onderdeel a, tweede lid, aanhef en onderdeel d, derde en vierde lid](#).
2. Het is verboden een bestaand bouwwerk, open erf of terrein in een staat te brengen, te laten komen of te houden die niet voldoet aan de op de staat van dat bouwwerk, open erf of terrein van toepassing zijnde voorschriften, bedoeld in [artikel 2, eerste lid, aanhef en onderdeel b, tweede lid, aanhef en onderdeel a, en vierde lid](#).
3. Het is verboden een bouwwerk, open erf of terrein in gebruik te nemen, te gebruiken of te laten gebruiken, anders dan in overeenstemming met de op die ingebruikneming of dat gebruik van toepassing zijnde voorschriften, bedoeld in [artikel 2, eerste lid, aanhef en onderdeel c, tweede lid, aanhef en onderdeel b, derde en vierde lid](#).
4. Tenzij een omgevingsvergunning voor het bouwen van een bouwwerk het uitdrukkelijk toestaat, is het verboden een bouwwerk, dan wel deel daarvan, in stand te laten voor zover bij het bouwen daarvan niet is voldaan aan de op dat bouwen van toepassing zijnde voorschriften, bedoeld in het eerste lid.

Het is verboden te slopen voor zover daarbij niet wordt voldaan aan de op dat slopen van toepassing zijnde voorschriften, bedoeld in [artikel 2, tweede lid, aanhef en onderdelen c en d, en derde lid](#)